

EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel, 27.01.2005
KOM(2005) 17 lõplik

**KOMISJONI TEATIS
NÕUKOGULE JA EUROOPA PARLAMENDILE**

Ülevaade 2004. aasta keskkonnapoliitikast

{SEC(2005) 97}

1. SISSEJUHATUS

Käesolevas keskkonnapoliitika ülevaates antakse aru EL-i keskkonnapoliitika arengust 2004. aastal ja heidetakse pilk eelseisvale aastale (täpsem teave on toodud lisas). Keskkonnapoliitika ülevaade on osa Lissaboni protsessist ja, arvestades seda, et hetkel on tähelepanu koondunud Lissaboni protsessi vahekokkuvõttele, asetatakse käesoleva aasta ülevaates erilist rõhku keskkonna ja majanduse vahelisele seosele. Samuti vaadeldakse selles edusamme 6. keskkonnavalase tegevuskava (*Environmental Action Plan* – edaspidi 6. EAP) raames, mis on jätkuvalt EL-i keskkonnapoliitika üldise raamistiku paikapanijaks. Ülevaates lähtutakse Cardiffi keskkonnaintegratsiooni protsessi hiljutisest analüüsist¹ ning antakse aru olemasolevate keskkonnavalaste õigusaktide rakendamisest liikmesriikides.

Möödunud aastal toimusid:

- EL-i laienemine, mis mõjutab tuleviku poliitikat, kuna uued liikmesriigid peavad rakendama olemasolevad EL-i keskkonnavalased õigusaktid;
- intensiivne debatt keskkonnapoliitika ja konkurentsivõime teemal Lissaboni strateegiat silmas pidades;
- debatt EL-i säästva arengu strateegia läbivaatamise ja rakendamise üle;
- meetmete võtmine säästvama tootmise ja tarbimise (SPC) edendamiseks, nende hulgas keskkonnatehnoloogia tegevuskava;
- ettevalmistused heitkogustega kauplemiseks ja 2012. aasta järgseteks strateegiateks kliimamuutuste vallas;
- jõupingutused selle nimel, et saavutada aastaks 2010 eesmärk peatada EL-i bioloogilise mitmekesisuse langus;
- institutsioonidevaheline arutelu ja ettevalmistustöö REACH-i alal;
- konsultatsioon teemastrateegiate asjus, mis esitatakse 2005. aastal 6. keskkonnavalase tegevusprogrammi täitmiseks;
- keskkonna ja tervise tegevuskava esitlemine Maailma Tervishoiuorganisatsiooni ministrite konverentsil.

2. ÖKOLOOGILISELT EFEKTIIVNE INNOVATSIOON JA LOODUSVARADE TÕHUS KASUTAMINE KUI KONKURENTSIVÕIME SUURENDAMISE VÕTI

Põhipunktid

Konkurentsiprobleemid domineerisid möödunud aastal EL-i poliitilises debatis, mille käigus on jõutud üha kasvavale üksmeelele ökoloogiliselt efektiivse innovatsiooni ja loodusvarade

¹ KOM(2004)394

tõhusa kasutamise positiivse panuse osas EL-i konkurentsivõimele ja nendega seotud turuvõimaluste osas.

Pidevalt on tehtud tööd parema reguleerimise nimel, et täiustada keskkonnamõju hindamise kasutamist ja lihtsustada keskkonnavalasid õigusakte, viimaks maksimumini uute õigusaktide tulususe.

Koki aruanne rõhutas keskkonnasäästlikkuse ja sotsiaalse ühtekuuluvuse rolli majanduskasvus ja töökohtade loomise protsessis, ning seda, kuidas Euroopa saaks kasu innovatiivsete ökoloogiliselt tõhusate toodete ja protsesside tarnimisest.

Muude arengusuundade sihiks on olnud maksimeerida keskkonnavalast panust SKT kasvu ja tööhõivesse:

- komisjoni keskkonnatehnoloogia tegevuskava rakendamisel on tehtud jõudsaid edusamme;
- Madalmaad eesistujariigina rõhutasid ökoinnovatsiooni tähtsust „puhta, aruka ja konkurentsivõimelise” Euroopa seisukohast;
- edusamme tehti konsulteerimisel huvirühmadega seoses komisjoni teemastrateegiatega loodusvarade säästlikuks kasutamiseks ning jäätmetekke vältimiseks ja ringlussevõtuks. See aitab kaasa ka paremale reguleerimisele;
- komisjon avaldas riiklikele ja kohalikele ametiasutustele mõeldud suunised ökoloogiliselt säästvate riigihangete kohta.

Uued andmed²

On uusi andmeid selle kohta, kuidas keskkonnapoliitika ja ökoinnovatsioon võivad edendada majanduskasvu ning säilitada ja luua töökohti, aidates seega kaasa konkurentsivõime ja tööhõive suurendamisele. Keskkonnapoliitika ja -teenuste jaoks on olemas laienev maailmaturg, mille hinnanguline maht oli 2003. aastal üle 500 miljardi euro. Euroopa keskkonnasäästliku tootmise sektoris töötab üle 2 miljoni inimese ning see arv kasvab pidevalt umbes 5% võrra aastas. Ökoloogiliselt efektiivsetele toodetele on turul paljulubavaid võimalusi. Suurte dünaamiliste majandusriikide, nagu Brasiilia, India ja Hiina esilekerkimine avaldab üha kasvavat survet loodusvaradele ja suurendab ülemaailmseid saasteainete heitkoguseid, nõudes energia ja loodusvarade tõhusamat kasutamist nii nendes riikides kui kodumail. Sellised riigid nagu Hiina tunnistavad üha enam keskkonnast tulenevaid kitsendusi kiire majanduskasvu teel, mille tulemuseks on kasvav teadlikkus vajadusest säästva arengu järele, mistõttu keskkonnatehnoloogiatele pakutakse turul huvitavaid võimalusi.

Näiteks selgub hiljutistest aruannetest, et:

- keskkonnapoliitika puhasmõju töökohtadele on neutraalne või kergelt positiivne;
- keskkonnasäästliku tootmise vallas on tulemused olnud paremad kui ülejäänud majandusharudes;

² SEC(2005) 97

- taastuvad energiaallikad ja energia tõhusa kasutamise meetmed tõstavad energiaga varustamise kindlust ning vähendavad naftahindade kõikumisest tulenevat majanduskahju, kahandades samas kasvuhoonegaaside heitkoguseid ja ammenduvate loodusvarade raiskamist;
- tööstusliku õhusaastega seotud kulude mõju konkurentsivõimele on üldiselt piiratud;
- üha suurem arv ettevõtteid ja investoreid tunnevad ennetavat huvi keskkonnasäästliku tegevuse vastu ning arvukad äsjased uurimised viitavad sellele, et hea keskkonnajuhtimine on seotud suurema efektiivsusega ja paremate finantstulemustega ning avab uusi turge.

Väljavaated aastaks 2005

Hulga meetmete eesmärgiks on aidata Euroopa Liidul täiel määral ära kasutada seda panust, mille keskkonnapoliitika võib anda EL-i konkurentsivõimele. Näiteks

- EL-i ja liikmesriikide jõupingutused keskkonnatehnoloogia tegevuskava rakendamiseks;
- püüdlused selles suunas, et ühiskonna kulutused oleksid paremini hindadesse integreeritud;
- teemastrateegiad loodusvarade säästlikuks kasutamiseks ning jäätmetekke vältimiseks ja ringlussevõtuks.

Komisjon jätkab koostööd teiste riikidega, et edendada säästvat arengut. Eelkõige arendab komisjon dialoogi esilekerkivate majandusriikidega, nagu Hiina, millel on säästva arengu suhtes samasugused seisukohad, et tõhustada rahvusvahelisi meetmeid ülemaailmsete keskkonnaprobleemide lahendamiseks, vältida keskkonnastandardite kahandamisest tulenevat konkurentsi ja edendada ökoinnovatsiooni ning keskkonnasäästlikumate toodete ja protsesside kasutuselevõtmist.

Pidev töö keskkonnavaldkonna reguleerimise lihtsustamiseks ja täiustamiseks on samuti oluline. Kliimamuutuste käsitlemine, bioloogilise mitmekesisuse kadumise vähendamine ning teadlikkuse tõstmine keskkonna ja tervise vahelistest seostest võib samuti aidata kaasa pikaajalisele majanduskasvule, parandades ühtlasi keskkonna seisundit ja meie elukvaliteeti.

3. SAAVUTUSED, SUUNDUMUSED JA VÄLJAVAATED KOLMES ESMATÄHTSAS VALDKONNAS

Kliimamuutused, bioloogilise mitmekesisuse vähenemine ja keskkonnamõju tervisele on mõned kuuenda keskkonnavaldkonna tegevusprogrammi peamistest prioriteetidest.

3.1. Kliimamuutused

Põhipunktid

Kyoto protokolliga ratifitseerimine Venemaa poolt tähendab, et see jõustub 2005. aasta alguses.

Komisjon on teinud ettevalmistusi maailma suurima kasvuhoonegaaside heitkogustega kauplemise süsteemi jaoks, võttes vastu registrimääruse ning järelevalve- ja aruandlussuunised ning kinnitades 21 riiklikku eralduskava heitkoguste saastekvootide määramiseks energiamahukatele rajatistele. Süsteem, mis võimaldab kasvuhoonegaaside heitkoguseid vähendada minimaalsete kuludega, käivitus 1. jaanuaril 2005.

Et aidata võidelda kliimamuutuste vastu, on komisjon jätkanud keskkonnaaspektide teistesse poliitikavaldkondadesse integreerimise edendamist, eriti transpordi ja arenguabi vallas. Samuti on komisjon hiljuti teinud kolm ettepanekut tõhusama energiatarbimise edendamiseks.

Uued andmed²

Värskeim teave kasvuhoonegaaside heitkoguste kohta ja uued andmed kliimamuutuste potentsiaalsete mõõtmete ja mõju kohta annavad jätkuvalt alust muretsemiseks. Kasvuhoonegaaside heitkogused on veidi langenud, kuid mitte piisavalt, et 15-liikmeline EL oleks graafikus võrreldes Kyoto sihtide saavutamiseks vajaliku lineaarse kursiga. Kokku 12 liikmesriigil 25st ületasid heitkogused ettenähtud taseme.

Jätkuvalt panevad muretsema suundumused mitmetes valdkondades. Värskeim statistika viitab sellele, et transpordisektori kasvuhoonegaaside heitkogused kasvasid jätkuvalt, ulatudes 15-liikmelises Euroopa Liidus 2002. aastaks peaaegu 22% 1990. aasta tasemest kõrgemale, kusjuures transpordi heitkoguste kasvu ja majanduskasvu ei ole veel teineteisest lahutatud.

Aasta jooksul on saadud uusi andmeid potentsiaalsete kulude kohta, mis kaasnevad kliimamuutuste tähelepanuta jätmisega, sealhulgas ühenduse rahastatud teadusuuringute ja tehnoloogia arenduse tulemusena. Seoses kliimamuutustega on oodata äärmuslike ilmastikuolude, nagu 2003. aasta suve soojalaine, sagenemist. Võib juhtuda, et 2050. aastaks on 15%–37% kõigist liikidest kliimamuutuste tõttu hääbumise äärel viidud. Jääliustikud sulavad kiires tempos, mis mõjutab joogiveevarusid, niisutamist ja hüdroenergeetikat kogu Euroopas, rääkimata Alpide taliturismist. See viib omakorda kindlustuskulude ja kindlustamata kahju suurenemiseni. Osalt kliimamuutustega seotud äärmuslikest ilmastikunähtustest tulenevad majanduskaod on kerkinud keskmiselt aastaselt tasemelt, mis oli alla 5 miljardi USD, viimase 20 aasta jooksul umbes 11 miljardi dollarini.

Väljavaated aastaks 2005

2005. aasta tööplaanis on kolm laiemat eesmärki:

- kiirendada Kyoto kohustuste täitmiseks võetavate meetmete rakendamist;
- alkatada rahvusvaheline arutelu ülemaailmsete heitkoguste vähendamismeetmete kohta pärast 2012. aastat;
- teha ettevalmistusi kohanemiseks vältimatute kliimamuutustega.

3.2. Bioloogiline mitmekesisus

Põhipunktid

- Natura 2000 kaitsealade võrgustiku loomisel 15-liikmelises Euroopa Liidus on tehtud olulisi edusamme seoses Atlandi ja mandripiirkonna alade loetelude vastuvõtmisega. Komisjoni otsust viimase biogeograafilise piirkonna (Vahemere piirkond) kohta on oodata 2005. aasta alguseks. Alad, mis on valitud põhimõtte järgi, et need kataksid EL-i kaitse alla võetud elupaiku ja liike, hõlmavad umbes 17% 15-liikmelise EL-i territooriumist. Laienemine tõi endaga kaasa uusi bioloogilise mitmekesisusega seotud väljakutseid ja eeliseid, sealhulgas uue biogeograafilise piirkonna (Pannoonia). 2004. aasta jooksul tehti uutes liikmesriikides alade määratlemisel jõudsaid edusamme. Avaldatud on komisjoni

teatis Natura 2000 rahastamise kohta. 2007.–2013. aastate maaelu arengu ja struktuurifondi määruste eelnõudesse on lisatud olulisi uusi kaasrahastamisvõimalusi.

- Malahide'i konverents 2004. aasta mais näitas, et huvirühmade vahel valitseb üksmeel seoses meetmetega, mis tuleb võtta bioloogilise mitmekesisuse kaitsmiseks Euroopa tasandil. Kohtumise tulemusena määratleti esmatähtsad eesmärgid ja sihid seoses kohustusega EL-i bioloogilise mitmekesisuse vähenemise peatamiseks aastaks 2010.
- Bergen-op-Zoomi konverentsil novembris 2004 määratleti täpsemalt esmatähtsad meetmed linnuliikide säilitamiseks.
- Ettepanekud maaelu arengupoliitika kohta pärast 2006. aastat seavad prioriteetsemaks põllumajanduse keskkonnateenused.

Rahvusvahelisel tasandil oli 2004. aasta silmapaistev tänu mitmele olulisele otsusele ülemaailmsete meetmete kohta bioloogilise mitmekesisuse langusele piiri panemiseks:

- ÜRO bioloogilise mitmekesisuse konventsiooni osaliste 7. konverentsil (COP7) võeti vastu tööprogramm siseriiklike ja piirkondlike kaitsealade süsteemide loomiseks maismaal aastaks 2010 ja merel aastaks 2012 ning indikaatorite kohta, hindamaks edusamme bioloogilise mitmekesisuse vähenemise kiiruse olulise kahandamise osas enne 2010. aastat, mis on võetud ülemaailmseks sihiks.
- Cartagena bioloogilise ohutuse protokollil osaliste esimesel kohtumisel võeti vastu otsus geneetiliselt muundatud organismide dokumentatsiooninõuete ja vastavusmehhanismide kohta.
- Rahvusvahelise ohustatud liikidega kauplemise konventsiooni (CITES) osalised leppisid kokku mitmete ohustatud liikidega kauplemise üle teostatava kontrolli tugevdamises, sealhulgas ebaseaduslikku elevandiluukaubandust käsitlevas tegevuskavas.

Uued andmed²

2004. aasta värskest avaldatud uurimustest selgus, et pooled planeedi 5743 teadaolevast kahepaiksete liigist (kahepaiksed on head bioloogilise mitmekesisuse indikaatorid) on arvukuselt vähenemas ja kolmandik on väljasuremise äärel, mis annab märku võimalikust liikide arvukuse dramaatilisest vähenemisest. Samuti selgub neist, et umbes 43% Euroopa linnuliikide puhul on nüüdseks põhjust muretseda nende säilimise pärast.

Bioloogilise mitmekesisuse probleemide integreerimine teistesse poliitikavaldkondadesse edeneb. Mahepõllumajanduse kasv jätkub, kuigi aeglasemas tempos. Ka maaelu arendamise ja põllumajanduskeskkonna kavadele eraldatud põllumajanduskulutuste osakaal tõuseb. Endiselt on probleemiks ülekalastamine ning mõningate varude taastamine osutub oodatust raskemaks.

Väljavaated aastaks 2005

- Komisjon avaldab teatise bioloogilise mitmekesisuse poliitika kohta 2005. aastal, lähtudes Malahide'i ja Bergen-op-Zoomi konverentsidel vastu võetud soovitustest.

- Komisjon toetab jätkuvalt Natura 2000 võrgustiku rajamist ja rakendamist, sealhulgas selle laiendamist uutesse liikmesriikidesse ja merekeskkonna valdkonda. Komisjoni 2007.–2013. aastate finantsperspektiive käsitlevate ettepanekute üldises raamistikus jätkub töö ühenduse Natura 2000 võrgustiku kaasrahastamise konsolideerimiseks eesmärgiga aidata mobiliseerida liikmesriikides vajalikku rahastamist.
- Algab komisjoni mahepõllumajandusliku toidu ja mahepõllumajanduse tegevuskava rakendamine.
- Merendusala teemastrateegia näeb ette raamistiku merede ja ookeanide haldamise ökosüsteemipõhise lähenemisviisi väljatöötamiseks ja rakendamiseks.

3.3. Keskkond ja tervis

Põhipunktid

Komisjoni keskkonna- ja terviseala tegevuskava oli mõeldud teadmistelünkade täitmiseks, tekkivate probleemide avastamiseks ning teabevahetuse parandamiseks. Seda esitleti Maailma Tervishoiuorganisatsiooni keskkonna ja tervise konverentsil Budapestis, kus 52 riigi keskkonna- ja tervishoiuministrid võtsid vastu Euroopa laste keskkonna ja tervise tegevuskava (CEHAPE), mille suhtes komisjon väljendas oma toetust.

Debatt REACH-i üle (komisjoni ettepanek kemikaalide uue reguleeriva raamistiku kohta) liikus (keskkonna ja konkurentsivõime) nõukogus ja parlamendis edasi. Eesistujariigi korraldatud õpikojas REACH-i laiendatud mõju hindamise kohta jõuti järeldusele, et hüved kaaluvad süsteemi maksumuse kaugelt üles, mis kinnitab komisjoni mõju hindamise üldist järeldust. Debatt on võimaldanud teha kindlaks rakendamist hõlbustavaid meetmeid ja seeläbi vähendada kulusid, viies samas rahvatervise ja keskkonna kaitsmise kõrgemale tasemele. Ettevalmistused rakendamiseks on samuti edasi liikunud, sealhulgas partnerlus huvirühmadega, mille eesmärgiks on süsteem tööle panna ja viia miinimumini süsteemi maksumus, juurutada IT-süsteem ja valmistada ette suunised tööstuse ja liikmesriikide tarbeks.

Euroopa saasteainete heitkoguste register (EPER), esimene üleeuroopaline avalik register tööstusrajatistest õhku ja vette paisatavate heitkoguste kohta, andis üldsusele parema juurdepääsu keskkonnateabele.

Ühendus ratifitseeris ÜRO üleeuroopalise lepingu ja liitus teise ülemaailmse konventsiooniga püsivatest orgaanilistest saasteainetest (POP) tuleneva saaste kõrvaldamiseks. Tegemist on toksiliste ainetega, mis suudavad läbida pikki vahemaid, püsivad keskkonnas ja akumuliseeruvad toiduahelas.

Uued andmed²

Ligikaudu 2–8% haigustest 25-liikmelises Euroopa Liidus saab panna keskkonnategurite, eelkõige transpordivahendite tekitatud õhu- ja mürasaaste, arvele.

Veel tuleb nii mõndagi ära teha, et käsitleda teadaolevaid terviseohte, näiteks liigne kokkupuude õhusaasteainetega, nagu peenosakesed ja osoon, ning elavhõbeda ohtlikud kogused mereandides.

EL-i liikmesriigid teevad olukorra paremaks mõistmiseks juba investeeringuid teadustegevusse ja uuringutesse, sealhulgas inimeste bioloogilisse seiresse, mille puhul peatähelepanu all on raskemetallid, dioksiinid, polüklooritud bifenüülid, endokriinsüsteemi häirivad ained ning astma ja allergia. Kuna nad aga ei kasuta üldiselt sama metoodilist lähenemisviisi, on tulemusi raske võrrelda.

Väljavaated aastaks 2005

Jätkub töö teabe edastamiseks, mis on vajalik keskkonnas leiduvate ainetega seoses inimeste tervisele suunatud ohtude käsitlemiseks:

- püütakse jõuda kokkuleppele kavandatud REACH-i määruse osas, et võimaldada kasutatavate kemikaalide rangemat hindamist ja kontrolli;
- EL-i keskkonna ja tervise tegevuskava rakendamine, et kehtestada meetmed inimeste bioloogilise seire ning keskkonna- ja tervisealase teadustegevuse ja teabe vallas.

Samal ajal kavandab komisjon meetmeid elavhõbeda, pestitsiidide ja õhusaaste piiramiseks, mida käsitlevad strateegiad avaldatakse 2005. aastal.

4. RAKENDAMISE JA PAREMA REGULEERIMISE VÄLJAKUTSETELE VASTAMINE

Põhipunktid

Kuigi EL-i õigusaktide vastuvõtmisega on tehtud ära palju, et tõsta keskkonna kvaliteeti, luua võrdsete võimalustega mängumaa ettevõtetele kogu Euroopa Liidus ja aidata edendada uusi turuvõimalusi, on nendes valdkondades siiski veel arenguruumi. EL-i keskkonnavalaste õigusaktide täielik rakendamine on endiselt väljakutse, seda ka uutes liikmesriikides. Keskkonnajuhtumid moodustavad jätkuvalt kolmandiku kõigist lahendamata juhtumitest, mille puhul 25-liikmelises Euroopa Liidus ei ole rakendatud EL-i õigust. 2004. aasta jooksul on komisjon analüüsinud peamisi raskuspunkte (jäätmekäitlus, vesi, looduskaitse ja keskkonnamõju hindamine) ning on nüüd koostamas tegevuskavasid nõuete täitmise parandamiseks.

Nõuetekohane rakendamine tähendab nii õigete siseriiklike õigusaktide õigeaegset vastuvõtmist kui ka vajalike infrastruktuuride loomist. Ebaseaduslikult tegutsejate suhtes tuleb kohaldada kontrolli ja meetmeid. Ühenduse vahendid peavad jätkuvalt toimima liikmesriikides vajalike investeeringute katalüsaatoritena.

Komisjoni jätkuvad püüdlused parema reguleerimise tagamise suunas peaksid kavakohaselt kaasa tooma EL-i õigusaktid, mis on selgemad ja kergemini rakendatavad ning mis soodustavad majanduslikult kõige efektiivsemaid lahendusi. Komisjon soosib teatavates valdkondades jätkuvalt vabatahtlikke algatusi ning on alustanud ühenduse keskkonnajuhtimise- ja auditeerimissüsteemi (EMAS) ja ökomärgiste süsteemi hindamist.

Uute õigusaktide kavandamisel püüab komisjon ennetada probleeme, vähendada halduskoormust, viia miinimumini nõuete täitmiseks vajalikud kulud ja luua maksimaalsel hulgal uusi võimalusi. Selleks kasutab ta mõju hindamist, avalikke konsultatsioone ja kontrollimisi.

Keskkonnasäästliku mõtteviisi integreerimist teistesse poliitikavaldkondadesse ja valdkondlikesse otsustesse tuleb tagant kiirustada, et saavutada palju keskkonnavalast ja laiemat kasu, mille saavutamiseks ei piisa ainuüksi keskkonnapoliitikast. Cardiffi keskkonnaintegratsiooni protsessi analüüsis esitatakse soovitusel elavdada integratsiooniprotsessi, sealhulgas vajadus, et liikmesriigid tagaksid strateegilise keskkonnamõju hindamise direktiivi täieliku rakendamise.

Väljavaated aastaks 2005

Liikmesriigid peavad keskkonnavalased õigusaktid täies ulatuses rakendama. Komisjon keskendub põhivaldkondadele, milles ilmneb enamik probleemidest. Muud kaalumist vajavad küsimused on õigusaktide ning järelevalve- ja aruandlusnõuete lihtsustamine.

5. JÄRELDUSED

Möödunud aastal EL-i ja siseriiklikul tasandil keskkonnapoliitikas toimunud areng kinnitab mitmeid 2003. aasta keskkonnapoliitika ülevaates väljatoodud suundumusi:

Lissaboni strateegia ja keskkond

- Keskkond, sealhulgas ökoinnovatsioon, on Lissaboni strateegia oluline element tänu oma panusele jätkusuutlikku majanduskasvu ja EL-i majanduse pikaajalisse konkurentsivõimesse. See panus hõlmab eelkõige järgmist:
 - Energia ja loodusvarade ökoloogiliselt tõhusa kasutamise edasine edendamine, mis aitab kaasa loodusvarade kiiremale taastootmisele ja vähendab keskkonnale avaldatavat survet;
 - Juba kokku lepitud konkreetsete sihtide saavutamiseks seoses kliimamuutuste vastu võitlemise ja energiasäästlikkusega ning keskkonnasäästlikuma transpordiga tuleb muude meetmete seas võtta ka järgmised:
 - EL-i äriühingutele ja kodanikele parema teabe jagamine toodete, protsesside ja teenuste kohta, mis aitavad meil ohjata kliimamuutusi ja keskkonnohtusid,
 - eri energiaallikate ning kaupade ja teenustega, nagu näiteks transpordi- ja liikuvusega seotud teenused, seoses ühiskonnale tervikuna osaks langevate kogukulude parem kajastamine ja hinnakujundus, et rahuldada säästlikumal viisil pidevalt kasvavat nõudlust.
- Ökoloogiliselt efektiivse innovatsiooni edendamine kõigis majandusvaldkondades, eelkõige keskkonnatehnoloogia tegevuskava (ETAP) täieliku rakendamise kaudu. Liikmesriigid peaksid koostama rakendusplaane ETAP-i rakendamiseks ja välja töötama keskkonnasäästlike riigihangete tegevuskavad. Lisaks sellele tuleb jätkata tõsiseid pingutusi kogu Euroopas selleks, et teha edusamme energiatõhususe vallas.
- Sammu pidamine EL-i konkurentidega, näiteks USA ja Jaapaniga, ökoinnovaatika vallas. Ülemaailmne nõudlus ökoinnovatsiooni järele kasvab, kuna esilekerkivad majandusriigid, nagu Hiina, teadvustavad üha enam, et nende kiiret

majanduskasvu võivad peagi kitsendada keskkonnavalased piirangud. Sellele väljakutsele vastamiseks on tarvis keskkonnatehnoloogiat ja uusi innovatsioone.

- Teadustegevuse ja „julgete” tõestuste edendamiseks peaks olema samasugune riiklik toetus nagu EL-i konkurentriikides.

Keskkond Euroopa Liidus

- 6. EAP näeb kuni aastani 2012 ette stabiilse raamistiku ühenduse keskkonnapoliitika tarvis ja keskkonnaprobleemide integreerimiseks valdkondlikku poliitikasse. Selle neli peamist prioriteeti – kliimamuutused, bioloogiline mitmekesisus, loodusvarad ning keskkond ja tervis – nõuavad meetmete võtmist pikaajalises perspektiivis. Samuti on mõnedes valdkondades vaja kohe meetmeid rakendada, kuna praegune tegevusetus võib tuua kaasa suuremad edaspidised kulud või pöördumatu kahju ning majanduslikult efektiivsete lahenduste võimaluse kaotsimineku.

Ja kogu maailmas

- Komisjon edendab jätkuvalt rahvusvahelist koostööd säästva arengu poole püüdlemisel eesmärgiga käsitleda ülemaailmseid ja piiriüleseid keskkonnaprobleeme, viies edasi EL-i keskkonnapoliitikat globaalsetes küsimustes ja tagades keskkonnanõuete integreerimise kõigisse välispoliitika valdkondadesse, sealhulgas julgeolek, areng, kaubanduspoliitika ja naabruspoliitika.

Algav aasta

- Komisjon esineb 2005. aastal mitmete oluliste keskkonnapoliitiliste algatustega, mis hakkavad lähiaastatel vormima EL-i keskkonnapoliitikat:
 - teatiseid EL-i kliimapolitiika kohta pärast aastat 2012 (veebruar 2005) ja majandusinstrumentide kohta, käsitlemaks kliimamuutuste mõju lennundusele
 - teatis bioloogilise mitmekesisuse poliitika kohta
 - õhukvaliteedi, loodusvarade kasutamise ning jäätmetekke vältimise ja jäätmete ringlussevõtu, merekeskkonna, pestitsiidide kasutamise, linnakeskkonna ja pinnase teemastrateegiad.

Tähelepanu rakendamisele

- Keskkonnapoliitika raamistik on nüüd kindlalt paigas – kehtestatud on terve rida olulisi keskkonnavalaseid õigusakte. Samas kui vajaduse korral kavandatakse uusi õigusakte, tuleb palju suuremat rõhku panna olemasoleva poliitika ja õigusaktide rakendamisele. Kehtestatud ja kokku lepitud on sihid ja siduvad eeskirjad. Nüüd jääb liikmesriikidel üle vaid kõnealune poliitika ellu rakendada ja tuua tulu ühiskonnale tervikuna. Komisjon laiendab oma jõupingutusi koostööks liikmesriikidega parema rakendamise saavutamise ning keskkonnapoliitika väljatöötamise jätkuva parandamise nimel.
- Keskkonnapoliitika aluseks on üha rohkem paremad teadmised ja teadus. Samas laiutavad teadmistes endiselt suured lüngad ja ebakindlus, mis nõuavad jätkuvaid jõupingutusi meie teadmusbaasi arendamiseks. Nende lünkade täitmiseks on vaja teadus- ja arendustegevust

nii liikmesriikides kui EL-is tervikuna. Ühenduse uurimisprogrammid peaksid revideerima keskkonna- ja energiaalasele teadustegevusele omistatud üha kahanevat suhtelist tähtsust.

- EL-i jaoks on tarvis välja töötada tõhusam ja läbipaistvam ühine keskkonnateabe süsteem, mis tugineb kaasaegsele tehnoloogiale. Selline süsteem teeniks nii riiklikke kui kogu Euroopa Liitu hõlmavaid vajadusi, samuti EL-i kodanike vajadusi kogu laienenud liidus. Euroopa Keskkonnaagentuur ja selle ulatuslikud võrgustikud saavad selles kontekstis kasulikku rolli mängida.
- Komisjon püüab pidevalt täiustada keskkonnapoliitika väljatöötamist ja rakendamist. Mõju hindamise ja laialdase huvirühmadega konsulteerimise rakendamine on juba üldlevinud tava. Traditsioonilisemaid reguleerimisvahendeid täiendatakse turupõhiste instrumentidega ja muude vahenditega, et luua maksimaalsel hulgal võimalusi täielikuks ja ökonoomseks rakendamiseks. Kõnealuseid kombineeritud lähenemisviise tuleb nii ühenduse kui liikmesriigi tasandil jätkata ja edasi arendada. 2005. aasta teemastrateegiates pööratakse erilist tähelepanu lähenemisviisidele, mis kannustavad keskkonnavalast innovatsiooni, majanduslikku efektiivsust ja integratsiooni.
- Õigusaktide lihtsustamise protsess peab jätkuma, et vähendada avaliku sektori ja äriühingute halduskoormust, tagades samas kõrgete keskkonnavalaste normide täitmise ja võrdsete võimalustega mängumaa siseturul. Vaja on meetmeid nii ühenduse kui liikmesriikide tasandil. 2005. aastal elluviidavad teemastrateegiad pakuvad ainukordset võimalust liikuda edasi regulatsiooni lihtsustamise suunas.

EL-i kodanike ootuste täitmine

- Keskkonnapoliitika puudutab ka elukvaliteeti. See on otseselt seotud inimeste eludega. Ikka ja jälle näitavad üleeuroopalised arvamusküsitlused, et EL-i kodanike valdav enamus soovib suurema tähelepanu pööramist keskkonnale ja ootab otsuseid, mis tagaksid keskkonna parema kvaliteedi ja keskkonnateenused EL-i tasandil. Seega on tugev Euroopa keskkonnapoliitika EL-i kodanike jaoks esmatähtis ning see toob Euroopa neile lähemale.
- Euroopa peab haarama kinni väljakutsest kasutada keskkonnavõimalusi ja -kitsendusi oma majanduskasvu- ja töökohtade loomise poliitika raames. See on heaolu suurendamise ja õiglasema tuleviku oluline eeltingimus. Euroopa peab tegevusse astuma kohe, nii Euroopas kui kogu maailmas.